

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO – kl. IV - VIII
(rok szk. 2017/2018)

Ocenianiu podlegają:

I. MÓWIENIE:

1. **krótkie wypowiedzi** na tematy związane z bieżącą lekcją;
2. **dłuższe wypowiedzi** ustne na zadany uprzednio temat – np. ustne opowiadanie na pdst. tekstu;
3. **recytacja wybranych utworów poetyckich i prozatorskich** – 2-3 razy w ciągu roku szkolnego.

W 3.pkt. pod uwagę są brane: zgodność z tekstem (ocena dopuszczająca), płynność recytacji (pierwszy i drugi warunek – ocena dostateczna), przestrzeganie znaków przestankowych (pierwszy, drugi i trzeci warunek – ocena dobra), dostosowanie tempa recytacji, barwy głosu i mimiki do treści oraz nastroju wybranego tekstu (pierwszy, drugi, trzeci i czwarty warunek – ocena bardzo dobra) oraz oryginalność interpretacji (wszystkie warunki – ocena celująca);

II. CZYTANIE:

1. **głośnie czytanie** – technika i wyrazistość;
2. **ciche czytanie ze zrozumieniem;**
3. **samodzielne czytanie lektur obowiązkowych** (co najmniej 4 w ciągu roku szkolnego, po 2 w każdym semestrze) i uzupełniających (wg zasad omówionych na lekcji).

III. PRACA NA LEKCJI:

- **aktywność indywidualna** – z bieżących tematów na lekcji lub przygotowanie dodatkowego zadania;
- **praca w grupach/projekt** - ocenie podlega: planowanie i organizacja pracy grupowej, efektywne współdziałanie, wywiązywanie się z powierzonych ról, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

Znakiem plus (+) lub (-) oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji. Pięć znaków plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej, wpisanej do dziennika lekcyjnego. Pięć znaków (-) równa się ocenie niedostatecznej wpisanej do dziennika lekcyjnego. Gromadzone „plusy” i „minusy” odnotowywane są w odrębnym zeszycie nauczyciela, nie w dzienniku, a także w zeszycie ucznia, na tzw. karcie aktywności ucznia - uczeń musi mieć ją obowiązkowo przy sobie.

IV. PISANIE:

1. prowadzenie zeszytu przedmiotowego:

- zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń podlegają gruntownemu sprawdzeniu 2 razy w semestrze oraz wybiórczo – na bieżąco., z kilku lekcji lub z konkretnego zadania.
- Pod uwagę są brane: poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi pisemnych i ćwiczeń, estetyka (staranność), systematyczność prowadzenia – uczeń nieobecny na zajęciach musi uzupełnić brakujące notatki, kompletność i estetyka notatek.*

2. prace pisemne:

- odpowiedzi na pytania do lekcji – w zeszycie przedmiotowym;
- wykonywanie ćwiczeń – w zeszycie ćwiczeń i w zeszycie przedmiotowym;

- redagowanie tekstów użytkowych i form wypowiedzi przewidzianych programem nauczania – w zeszyte przedmiotowym oraz na kartkach formatu A-4 (te wyłącznie na lekcji, jako praca samodzielna).

Pod uwagę są brane: zgodność z tematem, znajomość opisywanych zagadnień i cech danej formy wypowiedzi (np. typowa kompozycja), sposób prezentacji (styl i język), poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna i forma graficzna (estetyczny zapis, wyodrębnienie tytułu i akapitów).

3. prace kontrolne:

- **dyktanda kontrolne** – po każdym większym dziale, co najmniej 4 razy w semestrze; zapowiedziane z trzydniowym wyprzedzeniem;
- **kartkówki/testy ze znajomości treści lektur obowiązkowych**, zapowiedziane z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, a także każdorazowo po zakończeniu omawiania tekstu - **wypracowanie klasowe/testy kompetencji** (3-5 razy w roku szkolnym);
- **sprawdziany** (max.45 min) po każdym dużym dziale – zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem;
- **kartkówki** (max.15 min) – z bieżących (1-4) ostatnich lekcji – mogą być bez zapowiedzenia;
- **diagnozy: „na wejście”** (wrzesień/październik) i **końcoworoczna** (maj/czerwiec)., a w kl. VII-VIII - **dotądowo 4-5 diagnoz śródrocznych z tzw. "Lepszą Szkołą" (GWO).**
- **niewerbalne wytwory pracy:** słowniczek, album, mapa, plakat, przekład intersemiotyczny, film, słuchowisko, itd..

PROCENTOWA SKALA OCENIANIA KARTKÓWEK, SPRAWDZIANÓW JĘZYKOWYCH I TESTÓW

- powyżej 100% - celujący (6)
- 91 – 100% - bardzo dobry (5)
- 71 – 90% - dobry (4)
- 51 – 70% - dostateczny (3)
- 31– 50% - dopuszczający (2)
- 30% i mniej – niedostateczny (1)

DYKTANDA – SKALA OCENIANIA

Ilość błędów	Ocena
0	5
1	5-/4+*
2	4
3	4-/3+*
4	3
5	3-/2+*
6	2-
7	1

*w zależności. od kategorii błędu

Zasady „poprawiania” ocen:

– poprawianie odbywa się nie później, niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania oceny, po uprzednim ustaleniu tego faktu z polonistką (z wyj. długotrwałej choroby – wtedy poprawianie odbywa się po ustaleniu indywidualnego terminu).

- osoby otrzymujące ocenę niedostateczną – **muszą** podejść do poprawy, pozostałe – wg własnej woli. Daną ocenę można „poprawić” tylko jednokrotnie.

Uwaga! Nie „poprawia się” ocen: z kartkówek bieżących lub z lektury, z dużych sprawdzianów podsumowujących oraz testów kompetencji (w tym diagnoz), a także z wypracowań klasowych. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnego „dopytywania” i „zaliczania” – uczeń zobowiązany jest do systematycznej pracy przez cały rok szkolny! Ocena niedostateczna, ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego, zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

VI. Pozostałe zasady:

1. Prace domowe, szczególnie wypracowania, muszą być wykonywane w terminie określonym przez nauczyciela. Nauczyciel zobowiązuje się do sprawdzenia prac pisemnych w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od momentu ich zebrania.
2. Nauczyciel gromadzi testy, sprawdziany, kartkówki, dyktanda i wypracowania poszczególnych uczniów w specjalnie przygotowanych teczkach uczniowskich; są one udostępniane rodzicom i uczniom każdorazowo na ich prośbę na terenie szkoły. Wszystkie prace z teczek zostaną oddane uczniowi na początku nowego roku szkolnego.
3. Uczeń ma **prawo do trzykrotnego - bez konsekwencji - nieprzygotowania** się do zajęć w czasie semestru, fakt ten winien zgłosić nauczycielowi na początku lekcji; zostaje to wpisane do dziennika elektronicznego i karty aktywności ucznia z datą dzienną. Każde kolejne przekroczenie limitu 3 nieprzygotowań skutkuje częściową oceną niedostateczną, **wpisaną do dziennika.**
4. Uczeń nie ma prawa zgłosić nieprzygotowania podczas lekcji, na których zaplanowany jest sprawdzian lub powtórzenie materiału, a także gdy pracę zadano z dużym (np. trzydniowym) wyprzedzeniem.
5. Za „nieprzygotowanie” do zajęć uważa się także brak zeszytu, podręczników, ćwiczeń oraz tekstów lektury podczas jej omawiania.
6. Rodzice zobowiązani są do podpisania każdej oceny znajdującej się w zeszycie ucznia oraz do systematycznych kontaktów z nauczycielem, szczególnie w przypadku ucznia zagrożonego semestralną oceną niedostateczną.
7. Uczniowie z trudnościami o charakterze dyslektycznym, objęci - na pdst. wskazań PPP - programem edukacyjno – terapeutycznym „Ortografitti” lub podobnym, powinni prowadzić ten trening systematycznie i pod kontrolą rodzica i nauczyciela polonisty.
8. Rażąca niesamodzielność w zadaniach pisemnych lub splagiatowanie pracy, np. z Internetu lub z tzw. „opracowań lektur” skutkuje wezwaniem rodzica do szkoły oraz konsekwencjami przewidzianymi w regulaminie oceniania.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS IV - VI

Ocenę **niedostateczną (1)** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą, w tym:

- nie opanował wiadomości teoretycznych i nie wykazuje się praktycznymi umiejętnościami nawet o elementarnym stopniu trudności (np. czytanie ze zrozumieniem, pisanie tekstów);
- nie odrabia zadań domowych; zdarza mu się dokonywać kradzieży intelektualnej – podaje cudze teksty za swoje;
- nie wykazuje chęci do nauki, lekceważy możliwość skorzystania z pomocy nauczyciela.

Ocenę **dopuszczającą (2)** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności, w tym:

- jego technika czytania pozwala na wybiórcze zrozumienie tekstu;
- w wypowiedziach pisemnych popełnione błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie;
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności;
- udziela niedokładnych odpowiedzi na pytania nauczyciela;
- niesystematycznie przygotowuje się do zajęć, często nie odrabia zadań domowych;
- z prac pisemnych, ustnych i wszelkich kontrolnych często otrzymuje niezadowolające oceny;
- nie lekceważy chęci pomocy ze strony nauczyciela.

Ocenę **dostateczną (3)** otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności umożliwiają postępy w dalszym uczeniu, określone w podstawie programowej, w tym:

- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na ogólne zrozumienie tekstu;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są komunikatywne, zawierają niewielką ilość błędów - uczeń na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa, w tym frazeologii, zasad kompozycji i ortografii, wybiórczo zna charakterystyczne elementy stylu danej formy wypowiedzi, w miarę samodzielnie (przy niewielkiej pomocy nauczyciela) potrafi poprawić popełnione błędy;
- opanował podstawowe wiadomości w zakresie fleksji i składni oraz elementarne wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidziane podstawą programową;
- nie zawsze samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;
- rozpoznaje przewidziane programem gatunki literackie;
- systematycznie odrabia zadania domowe.

Ocenę **dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który dobrze opanował wiadomości i umiejętności, przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy, przewidziane programem nauczania w danej klasie, w tym:

- czyta poprawnie i z pełnym zrozumieniem, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są dość samodzielne, mogą zawierać nieliczne błędy pod względem fleksji, składni, kompozycji, stylu, ortografii i interpunkcji, itd.;
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów;
- korzysta samodzielnie z różnych źródeł informacji;
- z prac pisemnych i ustnych otrzymuje oceny dobre i bardzo dobre;
- systematycznie przygotowuje się do zajęć.

Ocenę **bardzo dobrą (5)** otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności, określony programem nauczania dla danej klasy, w tym:

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne lub prawie bezbłędne pod względem stylistycznym – merytorycznym i logicznym, językowym, stylistycznym, ortograficznym, interpunkcyjnym, itd.;
- samodzielnie wnioskuje, myśli logicznie, analizuje i interpretuje tekst, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie;
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy;
- biegle korzysta z różnych źródeł informacji, niekiedy wykonuje prace dodatkowe;
- wyczerpująco odpowiada na pytania nauczyciela;
- na ogół otrzymuje z prac klasowych oceny bardzo dobre;
- przejawia własną inicjatywę: podejmuje próby wypowiedziania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową, a także próbuje brać udział w polonistycznych konkursach przedmiotowych – chce się sprawdzić.

Ocenę **celującą (6)** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem;
- aktywnie, samodzielnie i pod opieką nauczyciela rozwija własne uzdolnienia;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia;
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy;
- dokonuje analizy i interpretacji sensów przenośnych tekstu artystycznego;
- otrzymuje z prac klasowych oceny bardzo dobre i celujące;
- uczestniczy z sukcesem w przedmiotowych konkursach polonistycznych, systematycznie angażuje się w pracę np. zespołu teatralnego, koła polonistycznego, gazety szkolnej (do wyboru lub we wszystkich przedsięwzięciach);
- podejmuje własną działalność literacką.

KARTA AKTYWNOŚCI UCZNIĄ - JEZYK POLSKI

(rok szkolny 2017/18, nauczyciel prowadzący: Katarzyna Pilawa)

Imię i nazwisko ucznia: .....

Klasa/ Semestr: .....

AKTYWNA PRACA NA LEKCJI ("plusy")		NIEPRZYGOTOWANIE SIĘ / BRAK PRACY NA LEKCJI ("minusy")	
INDYWIDUALNA	GRUPOWA/PROJEKT	BRAK ZADANIA DOMOWEGO, BRAK PRACY NA LEKCJI	BRAK ZESZYTU, PODREĆCZNIKA, ĆWICZEŃ, LEKTURY, INNYCH POMOCY